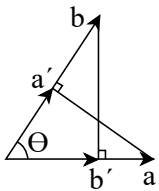

۱۶. گزینه ۲

با توجه به شکل دیده می‌شود اگر زاویه‌ی بین a و b برابر θ باشد زاویه‌ی بین بردارهای a' و b' نیز θ است داریم:

$$a' \cdot b' = |a'| |b'| \cos \theta = (|a| \cos \theta) (|b| \cos \theta) \cos \theta$$

$$\Rightarrow a' \cdot b' = \underbrace{(|a| |b| \cos \theta)}_{a \cdot b = 1} \cos^2 \theta = \cos^2 \theta$$

۱۷. گزینه ۲

$$|OM| = \sqrt{3} \Rightarrow \sqrt{x^2 + y^2 + z^2} = \sqrt{3} \Rightarrow x^2 + y^2 + z^2 = 3$$

باتوجه به عبارت $2x - 2y + z$ ، نامساوی کوشی- شوارتز به صورت زیر نوشته می‌شود:

$$\left. \begin{aligned} a &= (x, y, z) \\ b &= (2, -2, 1) \end{aligned} \right\} \Rightarrow |a \cdot b| \leq |a| |b| \Rightarrow |2x - 2y + z| \leq \sqrt{x^2 + y^2 + z^2} \sqrt{4 + 4 + 1}$$

$$\Rightarrow |2x - 2y + z| \leq \sqrt{3} \times 3 \Rightarrow |2x - 2y + z| \leq 3\sqrt{3}$$

پس حداکثر مقدار $2x - 2y + z$ برابر $3\sqrt{3}$ و حداکثر مقدار صحیح آن برابر ۵ می‌باشد زیرا $3\sqrt{3}$ تقریباً ۵٫۱ برابر می‌باشد.

۱۸. گزینه ۲ چون اندازه‌ی تصویر بردار a بر روی بردار b برابر است با: $|a'| = \frac{|a \cdot b|}{|b|}$ در نتیجه داریم:

$$|a \cdot b| = |a'| |b|$$

یعنی اگر زاویه‌ی بین دو بردار حاده باشد، ضرب داخلی دو بردار برابر است با حاصل ضرب اندازه‌ی بردار تصویر در اندازه‌ی برداری که روی آن تصویر ایجاد شده است.

بنابراین داریم:

$$\vec{BH} \cdot \vec{BA} = |\vec{BH}| |\vec{BA}| = 4 \times 4 = 16$$

$$\vec{CA} \cdot \vec{CB} = |\vec{CH}| |\vec{CB}| = 6 \times 10 = 60$$

$$\vec{BH} \cdot \vec{BA} = \vec{CA} \cdot \vec{CB} = 16 + 60 = 76$$

۱۹. گزینه ۲

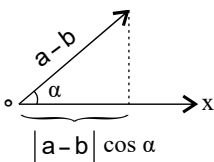
$$\left. \begin{aligned} |a+b| &= 4 \xrightarrow{\text{به توان ۲}} |a|^2 + |b|^2 + 2a \cdot b = 16 \\ |a-b| &= 2\sqrt{3} \xrightarrow{\text{به توان ۲}} |a|^2 + |b|^2 - 2a \cdot b = 12 \end{aligned} \right\} \Rightarrow 4a \cdot b = 4 \Rightarrow a \cdot b = 1$$

اگر دو عبارت فوق را از هم کم کنیم، داریم:

$$S = \frac{1}{2} |a \times b| \Rightarrow \frac{\sqrt{3}}{2} = \frac{1}{2} |a \times b| \Rightarrow |a \times b| = \sqrt{3}$$

$$\frac{|a \times b|}{a \cdot b} = \tan \alpha \Rightarrow \frac{\sqrt{3}}{1} = \tan \alpha \Rightarrow \alpha = \frac{\pi}{3}$$

۲۰. گزینه ۱ راه حل اول: اندازه‌ی تصویر $a - b$ روی محور x ها برابر است با: $|a - b| \cos \alpha$

که در آن زاویه‌ی بردار $a - b$ با محور x هاست.

از طرفی داریم:

$$|a-b| \cos \alpha = |a-b||i| \cos \alpha = (a-b) \cdot i = a \cdot i - b \cdot i$$

$$= |a||i| \cos \frac{\pi}{6} - |b||i| \cos \frac{\pi}{3} = 2\sqrt{3} \times \frac{\sqrt{3}}{2} - 4 \times \frac{1}{2} = 3 - 2 = 1$$

راه حل دوم:

$$\cos \frac{\pi}{6} = \frac{x}{|a|} \Rightarrow \frac{\sqrt{3}}{2} = \frac{x}{2\sqrt{3}} \Rightarrow x = 3$$

تصویر a روی محور x ها

$$\cos \frac{\pi}{3} = \frac{x}{|b|} \Rightarrow \frac{1}{2} = \frac{x}{4} \Rightarrow x = 2$$

تصویر b روی محور x ها

بر طبق این تصویر بردار $a-b$ روی محور x ها برابر $3-2=1$ می‌باشد.

۲۱. گزینه ۲ می‌دانیم $c \times a$ بر a عمود است. پس $a \cdot (c \times a) = 0$ حال دو طرف رابطه‌ی $b + ea = c \times a$ را در a ضرب داخلی می‌کنیم.

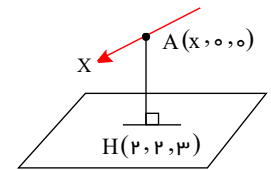
$$a \cdot (b + ea) = a \cdot (c \times a) = 0 \Rightarrow a \cdot b + a \cdot ea = 0 \Rightarrow |a||b| \cos \theta + |a||ea| \cos 0 = 0$$

$$\Rightarrow |a||b| \cos \theta + |a| = 0 \Rightarrow |a|(|b| \cos \theta + 1) = 0 \xrightarrow{|a| \neq 0} \cos \theta = \frac{-1}{2} \Rightarrow \theta = 120^\circ$$

تذکر: بردار ea بردار یکه است و در نتیجه $|ea| = 1$

۲۲. گزینه ۱ معادله‌ی خط AH را با استفاده از نقطه‌ی $A = (x_0, 0, 0)$ و $\vec{AH} = n = (1, 2, 3)$ می‌نویسیم (n بردار نرمال صفحه P است).

$$\frac{x-x_0}{1} = \frac{y}{2} = \frac{z}{3} \Rightarrow \begin{cases} x = t + x_0 \\ y = 2t \\ z = 3t \end{cases}$$

چون نقطه‌ی $H = (2, 2, 3)$ روی این خط قرار دارد، داریم:

$$y = 2t = 2 \Rightarrow t = 1$$

$$x = t + x_0 \Rightarrow 1 + x_0 \Rightarrow x_0 = 1$$

۲۳. گزینه ۴ نکته: هر زمان یک نقطه با ویژگی خاص از یک خط را بخواهیم ابتدا معادله‌ی خط را پارامتری کرده و آن نقطه را بر حسب t روی آن انتخاب می‌کنیم.

نکته: فاصله‌ی نقطه‌ی $A(x_1, y_1, z_1)$ از صفحه‌ی $p: ax + by + cz = d$ از دستور $h = \frac{|ax_1 + by_1 + cz_1 - d|}{\sqrt{a^2 + b^2 + c^2}}$ حاصل می‌شود.

فرض کنید A نقطه‌ای پارامتری روی d باشد، داریم:

$$d = \frac{x+1}{2} = \frac{y+3}{3} = z+2 = t$$

$$A = (2t-1, 3t-3, t-2)$$

اگر فاصله‌ی نقطه‌ی A از صفحه‌ی P برابر h باشد، آن‌گاه:

$$h = \frac{|4t-2+3t-3-2t+4+2|}{\sqrt{4+1+4}} = 2 \Rightarrow 5t+1 = \pm 6 \Rightarrow t = 1, \quad t = -\frac{7}{5}$$

$$t = 1 \Rightarrow A = (1, 0, -1)$$

۲۴. گزینه ۱ نکته: اگر صفحه‌ای با دو خط غیر موازی، موازی باشد بردار نرمال آن از ضرب خارجی بردارهای هادی دو خط بدست می‌آید.

$$\text{دو خط } d_1: \frac{x}{2} = \frac{y-1}{1} = \frac{z+3}{-1} \text{ و } d_2: \begin{cases} x = 1+t \\ y = -1-2t \\ z = 2+t \end{cases} \text{ موازی نیستند}$$

راستای عمود بر این دو خط را به دست می‌آوریم.

$$\vec{np} = \vec{ud}_1 \times \vec{ud}_2 = \begin{vmatrix} i & j & k \\ 2 & 1 & -1 \\ 1 & -2 & 1 \end{vmatrix} = (-1, -3, -5)$$

صفحه‌ی گذرنده از نقطه‌ی $A(0, 1, 2)$ و عمود بر این راستا با خط‌های d_1 و d_2 موازی است پس n بردار نرمال صفحه است و معادله‌ی صفحه به شرح زیر به دست می‌آید:

$$p: -(x-0) - 3(y-1) - 5(z-2) = 0 \Rightarrow p: x + 3y + 5z - 13 = 0$$

با قرار دادن $x = y = 0$ نقطه‌ی تلاقی با محور z ‌ها به دست می‌آید:

$$z = \frac{13}{5} = 2,6$$

۲۵. گزینه ۲ تذکر: معادله صفحه‌ی موازی محور x ‌ها از دستور $p: y = kz = d$ به دست می‌آید.

$$\left. \begin{array}{l} A = (2, 3, -1) \in p \xrightarrow{\text{صدق دهید}} 3 - k = d \\ B = (0, 1, 1) \in p \xrightarrow{\text{صدق دهید}} 1 + k = d \end{array} \right\} \xrightarrow{\text{حل دستگاه}} \begin{cases} d = 2 \\ k = 1 \end{cases} \Rightarrow p: y + z = 2$$

برای تعیین محل برخورد این صفحه با محور oy مؤلفه‌های x و z را در معادله‌ی صفحه‌ی مساوی صفر می‌گذاریم.

$$z = 0 \Rightarrow y = 2 \Rightarrow M = (0, 2, 0)$$

۲۶. گزینه ۲ نقطه‌ی دلخواه $B(1, 0, 0)$ را روی خط در نظر می‌گیریم. اگر بردار هادی خط D باشد و n بردار نرمال صفحه باشد، آنگاه داریم:

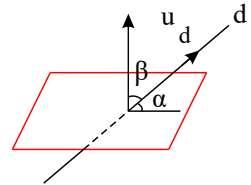
$$\left. \begin{array}{l} u = (1, 1, 2) \\ \vec{AB} = (0, 1, -2) \end{array} \right\} \Rightarrow Np = \vec{AB} \times \vec{u} = (-4, 2, 1)$$

معادله‌ی صفحه‌ی P عبارت است از:

$$P: -4(x-1) + 2(y+1) + 1(z-2) = 0 \Rightarrow 4x - 2y - z - 4 = 0$$

۲۷. گزینه ۲ نکته: زاویه بین خط d و صفحه‌ی p از دستور:

$$\cos \beta = \cos(90^\circ - \alpha) = \sin \alpha = \frac{|\vec{u}_d \cdot \vec{NP}|}{|\vec{u}_d| |\vec{NP}|}$$

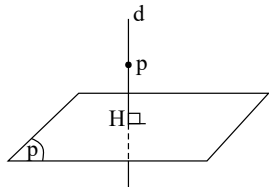
$$d: \frac{x-1}{a} = y+2 = \frac{z-3}{-1} \Rightarrow u_d = (a, 1, -1)$$

$$p: x + 2y + z - 5 = 0 \Rightarrow \vec{NP}(1, 2, 1)$$

$$\sin 30^\circ = \frac{|\vec{u}_d \cdot \vec{NP}|}{|\vec{u}_d| |\vec{NP}|} \Rightarrow \frac{1}{2} = \frac{a+2-1}{\sqrt{a^2+2} \times \sqrt{6}} \xrightarrow{\text{توان ۲}} 6(a^2+2) = 4(a+1)^2$$

$$\Rightarrow (a-2)^2 = 0 \Rightarrow a = 2$$

۲۸. گزینه ۲ معادله‌ی خط شامل $P = (2, 3, -7)$ و عمود بر صفحه‌ی $P: 4x - y - z = 6$ را می‌نویسیم و در صفحه‌ی P قرار می‌دهیم. چون خط بر صفحه عمود است. پس بردار هادی آن را می‌توانیم بردار عمود بر صفحه بگیریم. داریم:

$$\vec{u}_D = \vec{NP}, P \in D \Rightarrow D: \frac{x-2}{4} = \frac{y-3}{-1} = \frac{z+7}{-1} = t \Rightarrow \begin{cases} x = 4t + 2 \\ y = -t + 3 \\ z = -t - 7 \end{cases}$$

جایگذاری در معادله صفحه

$$\rightarrow 4(4t+2) - (-t+3) - (-t-7) = 6$$

$$\Rightarrow 18t = -6 \Rightarrow t = -\frac{1}{3} \Rightarrow x + y = 3t + 5 = 3(-\frac{1}{3}) + 5 = 4$$

۲۹. گزینه ۲ کافی است دسته‌ی صفحه‌ی شامل P_1 و P_2 را از رابطه‌ی $P_1 = kP_2$ محاسبه کنیم و سپس شرط عمود بودن بر P_3 را اجرا کنیم.

دسته‌ی صفحه‌ی شامل P_2, P_1 :

$$(x + y - 1) = k(2x - y + z) \Rightarrow (1 - 2k)x + (1 + k)y - kz - 1 = 0$$

$$\left. \begin{array}{l} \text{بردار نرمال دسته صفحه} \\ N_{\pi} = (3, 1, -1) \end{array} \right\} \begin{array}{l} = \text{ضرب داخلی} \\ \rightarrow 3 - 6k + 1 + k + k = 0 \Rightarrow k = 1 \end{array}$$

$$\Rightarrow x + y - 1 = 1(2x - y + z) \Rightarrow -x + 2y - z - 1 = 0$$

۳. گزینه ۲

$$x = 3t + 1, y = 2t - 1, z = -t \Rightarrow A = (3t + 1, 2t - 1, -t)$$

معادله‌ی خط را پارامتری کنیم:

حالا مختصات A را در صفحه قرار می‌دهیم:

$$x + 2y + 3z = 9$$

$$(3t + 1) + 2(2t - 1) + 3(-t) = 9 \Rightarrow 3t + 1 + 4t - 2 - 3t = 9 \Rightarrow 4t = 10 \Rightarrow t = 2,5$$

$$\Rightarrow x_A + y_A + z_A = 3t + 1 + 2t - 1 + (-t) = 4t = 10$$